

SZENTESI LAP.

VEGYESTARTALMU HETILAP.

<p>Elap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.</p> <p>Előfizetési árak:</p> <p>Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt.</p>	<p>HIRDETÉSI ÁRAK:</p> <p>A három hasábra terjedő petsörért egyszeri hirdetésnél 18 kr., a két hasábosért 12 kr., egy hasábosért 6 kr. számittatik.</p> <p>Bélyegdíj minden egyes beíratástól 30 kr.</p>	<p>Megjelen e lap betenkint vasárnap egy iven.</p> <p>A „Nyiltér“ben a háromhasábos petsor ígatási díja 15 kr. o. é.</p>
--	---	--

A királyi közjegyzőről.

A legutóbbi országgyűlés egyéb fontosabb és üdvösebb intézményei közt, meghozta a kir. közjegyzőről szóló 1874. évi XXXV. törvényzikket is, mely szentesítést nyerve, még mult év december havában lett kihirdetve, és folyó évi május 1-én volt életbe léptetendő.

Az igazságügyminister kinevezte azóta a királyi közjegyzőket, — (Szentesre Hoffer Antalt a szegedi pénzügyigazgatóságnál volt ügyészt) — kik ez évi augusztus elsejével kezdik meg működésüket; nem mulaszthatjuk el hogy azok hatáskörét némileg meg ne ismerjessük olvasóinkkal.

A közjegyzőségi intézmény igen régi, már a hajdankor műveltebb népeinél találunk bizonyos közhitelességgel felruházott egyéneket fontosabb okmányok szerkesztésére és azok megőrzésére; hazánkban sem egészen új ez, az országbirák, királyi ítélő mestereken kívül már az Árpád házból származott királyok ideje óta hiteles személyekül, közhitelességű helyekül rendeltettek a püspöki káptalanok, egyes apátságok, némely szerzetes rendek házai stb.

Például Szentes városa és annak volt grófi földes ura között kötött az örök váltságra vonatkozó szerződés a váci káptalannal mint közhitelességű helyen lett és van mai nap is letéve.

Kevés volt ily közhitelességű személy és hely az országban, s már rég érzett szükség

volt létrehozni oly intézményt, mely által az ország közlakosságának alkalom adassék oly okmányok készíthetése, melyek mint alakjukban mint lényegükben hibátlanul legyenek kiállítva s minden alkalommal, különösen peres esetekben az illető feleknek a legtöbb előnyt, a legnagyobb biztosságot nyujtsák jogaiknak védelmére.

Ezt akarta elérni a törvényhozás, midőn a közjegyzői intézményt, mely Európának műveltebb államaiban igen előnyösnek és czélszerűnek bizonyult be, — a fentebb említett törvényzikk megalkotása által — hazánkba is átültetett.

Jól tudja azt mindenki, hogy magyar népünk legnagyobb része különmű jogi kötéseinél, adásvételeknél, szerződéseknél, kötelezvényeknél, s másfélék kiállításánál, részint gondatlanságból, részint takarékoságból nem igen szokott volt szakférfiakhoz vagy ahhoz értőkhöz fordulni, hanem bármely zúgírasszal is — kivált ha ez ügyesen tudott vele beszélni — állította ki azokat.

Mennyi sok félreértésnek, mennyi pernek adott az ilyen — lelkiismeretlen kezek által készült — irat vagy hibáktól hemzsegő okmány alkalmat; hány ember veszté el azok alapján egyszer másszor jogát és jogos követeléseit.

A közjegyzőségek felállításával egy felől óvni akarta a törvényhozás a lakosságot az ilyféle károsodásoktól, másfelől arra törekedett, hogy mindinkább kevesbedjenek a peresetek számai.

Más haszna is leend ez intézmény, különösen a mi nehézkesen mozgó törvénykezésünkön; a mennyiben a közjegyzők által kiállítandó okmányok oly hitelességgel bírandnak, hogy azok alapján a mennyiben a kötelezettség teljesítése határnaphoz van kötve, mint p. o. kötelezvényeknél a fizetés ideje; megelőző per nélkül a végrehajtás egyenesen kérhető, és a bíróság által el is rendeltetik.

Közjegyző közbejöttével kiállított kötelezvény birtokosa tehát, ha adósa a fizetési határidőt meg nem tartja vagy fizetni nem tud, nem leend kénytelen előbb az adóst beperelni; — (ki a jelen perrendtartás szerint az ítéletet felebezheti, s egy vagy más módon hónapokon, sőt éveken át elhúzhatná a pert s kerülhetné ki a végrehajtást;) hanem egyenesen a kielégítési végrehajtáson kezdheti ügyének tisztába hozatalát.

Ilyen és hasonló előnyök mellett nem csak a felek költségei fognak kevesülni; hanem az igazságszolgáltatás körül is némi megtakarítást fog eszközölhetni az államkincstár.

A kir. jegyző hatásköre mint azt a törvény meghatározza a következőkre fog kiterjedni:

1-ör. Köziratok felvételére, mint minők adás-vételi, csere, haszonbér, vagy másféle szerződések, adóslevelek stb.

2-ör. Végrendelkezések felvételére.

3-ör. Tanusítványok kiállítására, minők okiratok máeolatai, kereskedelmi és üz-

T Á R C S A.

Az örült nő.

— Egy fehér barát emlékirataiból. —

(H. C. után.)

(Folytatás.)

Szobájába rohantam, az íróasztal fiókjait sorban átkutattam, egyikében meglettem a kis sárga szekrénykét. Vissza siettem a beteghez s oda nyujtam neki; ő jelentőségteli pillantással kezembe nyomta: „Tied ez,“ mondá „tied . . . ajándékom a zöld szobában.“ — Nagyon fohászokodva hátra hanyatlott.

Kinyitám a szekrénykét, rozsdás kis kulcsnál egyéb nem volt benne.

Az orvos, ki folytonosan figyelte meg a beteget, s minduntalan megtapogatta ütérét, felém hajlott, s halak suttozá; „negyed óránál tovább nem él.“

Ijedten pattantam fel e szóra, Serena és Emmához siettem, értesitettem őket a veszély felől, mindketten követtek engem. A beteg — úgy látszott — várt reánk, vagy jobban mondva — reám; mert midőn a nők ágyához léptek elutasítólag szólott: „menjete . . . csak te, te jöjj;“ majd átkarolva nyakam, annyira magához szoritott, hogy alig vehettem lélegzetet.

Időközben elterjedt a hír, az öreg gróf haldoklásáról; a háziak egybegyűltek, ki több, ki kevesebb szomorúságot tanusítva; — mindnyájan a legjobb urat vesztették.

Mély csend honolt a szobában, csupán Emma lassu nyöszörgése s a haldokló fuldokló hörgése volt hallható. Szemei folyton rám voltak függesztve, mintha mélyen emlékébe akarná vésni arcvonásaimat, e fájdalmas szeretetteljes tekintet mélyen meghatá szívemet.

„Nyissátok ki az ablakot!“ szóló parancsolólag. Felnyitották. A leáldozó nap sugarai özönlöttek

a szobába, fényvel övezve az összekulcsolt kezekkel, lecsüggesztett fővel ott álló Serenát s a térdelő Emmát, ki szertebomlott fűrtjeivel bánkodó angyalhoz hasonlított.

Komoly percek voltak ezek. Künn és bent a szobában nyomasztó néma csend uralkodott. A kert bokrai közt egy fülemile kezdé meg hangos dalát. A haldokló figyelemmel hallgatá, majd végerőködéssel emelkedett fel: „oh a borzasztó alak ismét közölg!“ kiáltott ijedten, „távozzatok! . . .“ szóló a nőkhöz, midőn ágyához fárakodtak, „csak te légy itt Izidor . . . egyedül te . . . Eliz! . . . Eliz!“

Éreztem, mint vonaglottak idegei, mint pattannak szét az élet kötelékei; vég lehelete, utolsó elreppenő fohásza érinté arcomat. — Még mindig átkarolva tartott, vele együtt hanyatlottam a párnákra. — Vége volt; egy holtnak borultam kebelére.

Az orvos intett; mindenki megérté a néma-jelt, letérdelt és imádkozott. — Ott künn csattogó fülemilék versenyeztek egymással, mint az ég felé lebegő léleknek bucsut mondanának. A magas nyárfák lombjain az esthajnal pirja mosolygott, a távolabbi zárdá elől a harang csengő hangjával, a grófi család utolsó sarjának halálát hirdeté.

Az orvos letakarta a halottat; a jelen voltak eltávoztak; a nőket szobáikba kísértem; felkértem az orvost, hogy az éjjel a kastélyban töltené; ki tudja nem szorulunk-e ujabbban is segélyre.

Visszatértem a halotthoz. Levontam a takarót halovány, szép, nemes arczáról és — sirtam; fájdalomam sem szót, sem gondolatot nem talált. — Megcsókoltam a hideg ajkakat, melyek oly korán bezárultak; — pedig nekem sok felvilágosítással tartoztak volna. — Eszembe jutott az örökségtől nyert kulcs; vajjon mit zárt az el; valami ajándékot; . . . könyveket? drágaságokat, vagy más becses emléket? . . .

Feleletet azon kérdésemre: „Ki vagyok, honnan származom? . . .“ aligha!

A halott mellett, ki oly érzékenyen bucsuzott el tőlem, — érzékenyebben, mint saját leányától — eszembe jutott jövőm, eszembe jutott szerelmem. Ő, ki életében, halálában csupa merő jószág volt irányomban, most, midőn megvált földi salakjától nem nehezeltetett szerelmem miatt. — Oh! de életével egyetemben elaludt végső reményem is. Mig élt remélhettem, hogy felbontja a gyűlölt kötelekeket, melyek a zárdához csatoltak; most vége mindennek — Emma rám nézve örökre elveszett. — Mennyire volt igaz az ama zordon Quirinnek, midőn mondá, hogy egyes halál eset néha számtalan ember boldogságát dönti sirba. — Már nekem csak egy kilátásom volt: a zárdá, s a körülötte elterülő temető, melynek mohosult sirhantjai felett az elhunyt szerzetesek szellemei nyugalomra kecsgetetik a háborgó keblű szerencsétlen halandót.

Kiterítettük a gróft, az ő ravatala mellett is átvirrasztám az éjjel, forgatva imakönyvem lapjait, és saját szívem fájdalmát, veszteségét. — Sok volt ily ifju kebelnek, mely még nem ösmert tetterejét, nem küzdött meg a világ bajaival, s nem tudta még, mit tesz szenvedni.

Valamenyünk között, kiket a veszteség lesujtott, Serena találta fel magát legelőbb. Az aristocráicus méltóság nem görnyedt meg a fájdalom alatt. — Ő intézkedett mindenről, meghatározta minő legyen a család, a ház tisztjei s a családgyászruhája; rendelkezett a temetés ünnepélyes szertartásai iránt; bejelentette a gyász esetet a hatóságnak stb. szóval hála méltó buzgalommal intézte el mindazon ügyeket, melyek minden haláleset előfordultával zavart okoznak a családnak, s annál alkalmatlanabbak, minél nagyobb a család vesztesége. Fájdalma.

(Folyt. köv.)

leti könyvek kivonata, fordítások, névalírások hitelesítése stb.

4-er. Okiratok és értéknevek őrzésére, adóslevelek, végrendeletek, értékpapírok s a többi letéteményezése s erről a feleknek leendő értesítése.

5-ör. Hagyatéki ügyek körüli eljárásra, leltározás, tárgyalás, nagykoru örökösök megkeresésére osztály-készítés stb.

6-ör. Birói megbízások teljesítésére, csódtömegek leltározása, fontosabb árverések megtartása stb.

A törvény nem rendeli ugyan el, hogy a felek csak is a kir. közjegyzőknél készítsék okirataikat, szerkesztethetik azokat másoknál is, tetszésük szerint; de azért vannak ügyek, melyekben f. évi aug. 1-sőtől kezdve teljes bizonyító erővel bíró köziratot csupán csak a közjegyző által eszközölhető; ezen ügyek pedig: 1-ör a házasságok közötti adás-vevési csere, életjáradék, kölcsön, ajándék, hozományra vonatkozó szerződések, s oly ügyek, melyek által házastársak egymás iránt kötelezettséget vállalnak. — (Ez megnehezíti némileg azt a gyakorta előforduló visszaélést, midőn az adós, hogy hitelezőit kijátszassa, titkon mindenét nejére ruházza. 2-ör. Mindennemű jogügyletek, melyek vakok, olvasni nem tudó némák, siketek, vagy siketnémák közt, vagy azokkal kötöttek; ezek is csak akkor bírnak teljes érvénnyel, ha közjegyző által vétettek föl.

Az előbbiekből kifolyólag joguk van a közjegyzőknek az illető feleket hivatalos helyiségükbe rendelni, s ha ezek meg nem jelennek, a hatóság támogatását vehetik igénybe, hogy idézvényeiknek érvény szereztessék.

A közjegyzőknek nincs rendes hivatalos fizetésük, s ezért az általuk teljesített munkáért az igazságügyi ministerium által a törvény értelmében kibocsájtott ideiglenes díjszabályzat szerint szedik díjaikat. — Az illető törvény 204. §-a szerint, a felszámított, beszédett díjat és költségeket, tételek és összeg szerint mind az eredeti okiratra, mind a kiadványokra és tanúsítványokra feljegyezni tartozik a közjegyző; ha

valamely fél ezt soknak sérelmesnek találja, panaszát ugyanazon törvény 206. §-a értelmében nyolcz nap alatt a közjegyző személyi bíróságánál terjesztheti elő; — később beadott panasz a felszámított díjak behajtását nem akadályozza.

A szegény s járatlan népnek reméljük nagy hasznára váland az új intézmény, mert nem lesz kitéve annyi megcsalásnak és zsarolásnak, mint eddig; az avatatlank által összefércelt okmányok sokasága is kevesülni fog, és megcsökkenik a feleket kellemetlenségekkel, a bíróságokat túlterhelő perek száma. — Adja Isten.

X.

Néhány szó a osaládanyákhoz mint nevelőkhoz.

(Egy tanító.)

III.

Legtöbbet vétkeznek a szülők, ha picziny, talán igen kedves gyermeköknek minden kívánságát teljesítik. — Ez által vetik meg a gyermek elkenyveztetésének alapját. Így támad a gyermekben ama szokás, hogy a maga kényelmét, legtöbbször éretlen kívánságát sirással erőszakolja ki, — mit az ily ferdén nevelt, szoktatott gyermektől, ha megtagadnak: megköti magát, makranczos, kötözködővé lesz. Ilyenkor azután hozzá fognak a szülők veréssel szoktatni el a gyermeket arról, mit ők magok előbb kertészi gonddal ápolgattak benne. Joggal mondhatjuk, hogy ilyen magok a szülők érdemelnék meg a büntetést.

Vajha eltudnók minden szülővel hitetni, hogy bölcsőnél kezdett, vaskövetkezéssel, de észszerűen folyó nevelés mellett nem adhatja eset elő magát, hogy 3-4 éves gyermeket is még — megkelljen büntetni. Ott, hol még 5-6 éves gyermeket is meg kell verni. (Fájdalom néhol épen akkor fognak a fogatosított neveléshez, s a szoktatásnál a kivétel egyetlen közvetítése, a verés) alijában el volt hibázva a nevelés s itt már csak a legmerevebb, legszigorubb utánnevelés simithatja el a szögletességet, melyet a gyermek jellege a tévesztett ha-

tás alatt öltött magára. Minden — gyermeke fejlődését melegen szíven hordozó édes anya tudja azt, hogy mit nem jó már gyermekének már a bölcsőben megszoknia s erről igen könnyű elsőben elszoktatni a gyermeket, míg később már vagy nem is lehet, vagy rendkívül meg van nehezítve a feladat. S a bölcsőnél, ha épen a figyelmen kívül hagyás, vagy más esetben némely rossz szokások pusztá meg nem engedése nem használna: épen nagy tévedés volna az okos ráütéstől visszariadni, mint ezt sokan a piczi gyermeknél kegyetlenségnek tartanak. Épen nem, ez által igen könnyen jutunk oda, hova más esetben csak igen hosszas és keserves szoktatás által juthatnánk. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy még itt a ráütés arra legyen szánva, hogy utját álljuk oly szokások elhatalmasodásának, melyeket későbbben nem örömmel látnánk a gyermeknél.

A bölcsőnél, hol a nevelés még pusztán csak szoktatásból áll: ennyi tökéletesen elég; — s a bölcsőnél ily formán jól szoktatott gyermekkel szemben nevelői tapintatunkat — későbbben minden vonásban — tökéletesen érvényesíthetjük. Ezzel azonban épen nem azt mondjuk, hogy ekkor már nevelői felelősségünknek egyszer mindenkorra eleget tettünk, s teljesítettük kötelességünket. — Épen nem! ezzel megtettük azt, mit minden munkának bármely munkánál meg kell tenni, ha jól s annak idején akar végezni. A gyermek legnagyobb önkényre törekvő szeszélye előtt legelsőb a bölcső után nyílik szabad tér. Itt tehát nagyon is vigyáznunk kell, s ügyelni a legkisebb vonásra is, mely a gyermek egyéni természetében nyilatkozik.

Két éves gyermektől már előszóval, határozott, komoly hangon el lehet, s szükség el kell tiltani valamit; — s meghagyunk a gyermeknek valamit: azt tegye minden késedelem nélkül, s ha eltöltöttük valamitől: azt haladék nélkül abban kell hagynia! Hol a gyermek valami — neki kellemes, de a szülők részéről meg nem engedhető mulatságot egy szóra abba nem hagy: ott nyomban következni kell a büntetés-

Bosszu és szerelem.

(Beszély.)

Irta SIMA FERENCZ.

(Folytatás.)

Dönti az ajtóhoz lépett; először megmozgatá, azután olyant csapott izmos, barna öklével rá, hogy a gyenge készületű fenyo fá recsegett bele.

„Ki az? kiáltá belülről egy csúf rekedt hang. „Te vagy Julcsa?”

„Én vagyok kedves öreg anyám!” mondá Dönti mosolyogva, Dona felé nézve.

A megnyitott ajtó egy nagy piszkos konyhát világit meg előttük.

Az ajtóban emberi ábrázatot levetkőzött, ragyás vén banya állt Dönti előtt; mind két öklével szeméből törülve ki az álmot.

„Talán szunyókált kend öreg anyám?”

Az öreg szüle egy lépést hátrált e hangtól, mind két tenyerét szeméi elé tartva, nézett, mint a ki ki akar bajni szeméből.

„Jaj istentelen! hát te előttem nyitottam ajtót. Oh! hogy süketüljek meg, mert nem ismerte meg fülem gyilkosom hangját, hogy csüggyében*) száradjon el kezem, hogy kinyitottad előttem az ajtót.”

„Ne—ne—ne! hogy csörömpöl az a vén boszorkány: hát így kell fogadni a régi jó ismerőst he?...”

„Oh! csak erősebb volnék, hogy szemeidet vajúhatnám ki.”

„Hát a lányod hol van te vén banya?”

„Fijamat ment a börtönben meglátogatni; azt írta, hogy nagyon beteg: ha meghal; a te pecsenyéd lesz, te! hogy az akasztófán száradj meg!”

„Ejhnye! miért nem tépi kend ki annak a vén boszorkánynak a nyelvét, kiáltá türelmetlenül Dona, „aztán menjünk tovább.”

„Nem bánom,” mondá Dönti kacagva „ha akasz-

tanak — ez akármilyen idő lesz is, eljön a végső tisztességtételre. — Ugye eljössz te vén csúf?!”

„Oh én megérem még ezt,” mondá vigyorogva a vén banya, „lányom megesküdött, hogy...”

„Hogy elkészíti akasztófámat?”

„Oh az én lányom beváltja ígérését.”

„Most pedig azért jöttem, hogy megfojtsam.”

„Nincs itthon;” hörgő méregtől elkékült hangon a vén asszony.

„Menjünk bátya,” mondá Dona „fölfordal gyomrom e vén csúf látásán.”

„Hát te ki vagy? te holló fajzat!” rikácsolá szeméi elé tartott kézzel a vén asszony.

„Hallod-e te vén förtellem!” mondá Dönti, „mond meg lányodnak ha haza jön, nem soká itt leszek megfojítani mindkettőtöket. — Addig vigyázzon fölötted a sátán!”

Dönti lovára veté magát.

„Gyuladjon meg lábatok alatt a föld!” volt a kedves bucsu szó.

„Ki volt ez a förtelmes vén kóró?” kérdé Dona, „alig hiszem, hogy ennél utálatosabb népséget láthatott valaki a földön.”

„Én rá nem a legjobb szemmel néz.”

„Valóban nem éitettem kendet.”

„Egy kis meséje van a dolognak. E mese minden bizonynyal teremtő földje rabló életemnek, s talán sirja is egyszersmind.”

„Figyelek,” mondá érdeklődéssel Dona.

„Ez előtt két évvel csikós voltam a pótharasztyai pusztán ennek a vén banyának az urával és Pali fiával, ki, hallottad, hogy mondá, a börtönben van.”

„Folytassa csak kend!”

„No hát-biz' én nem ritkán tettem el egy egy csikót Vacsról — innen onnan. A vén Gulyás bácsi, így hitták öreg cimborámat, az én dögomba nem avatkozott soha; ő nagyon bibliás volt, s mint mondá, nem szeretett a máséhoz nyulni. — Ezt annyival is inkább

megbocsátottam neki, mivel fia Pál már egészen más ember volt. A kölyök mindenütt velem tartott. Azonban a dolog tetteim folytán úgy fordult, hogy a körösi pandurok eljöttek értem. — Persze a hűre akartak vinni. — No de ebből nem lett semmi, mert biz' én a nagy-körösi erdőig kergettem comisárius uramat pandurjaival együtt. Ekkor történt aztán, hogy az én öreg cimborám szövetségre lépett a városi kopókkal, s elkészíték a tervet, hogy engem mint és hogy keritenek majd kézre. Persze én ezt megtudtam, és szemére is lobbantottam cimborámnak kétkulacsosságot. A perpatvar azután annyira fejlődött köztünk, miszerint én egy nyakon vágтам öreg cimborámat, hogy rögtön meghalt bele. A dolgot takargatni nem lehetett s nekem menekülnöm kellett a pusztáról. — Üldözöbe vettek. Átlátta, hogy én többé becsületes ember nem lehetek, s im most már rabló lett belőlem.”

„De hát Pál, hogy jutott a börtönbe?”

„Nem hagyott föl a csikó lopással még azután sem, s benne veszté fejszéjét. Most már e vén boszorka fia miatt is engem vádol, mert — mint mondja — én tanítottam lopni.”

„Az egész történet ennyiből áll?”

„Ennyiből; de én azt hiszem, hogy ez elég.”

„S most miért ejté kend erre az utat?”

„Hát van ennek a vén boszorkánynak egy lánya; az megesküdött, hogy addig nem nyugszik meg, míg engem az akasztófán nem lát csüngeneni.”

„S most aztán eljött kend, hogy vagy megfojtsa, vagy megengesztelje.”

„Ühüm! Szerencséje, hogy nem volt odahaza.”

„Hiszen csak nem emelne kend kezét egy gyarló vászon népre?”

„Nem tudom; ebben én veszélyesebb ellent látok egy egész vármegyénél.”

„Ez hát az egész történet, mit kend nekem mondani tud?”

„Kevés?”

*) A kézfőt szokta a nép — kézcűg vagy kézcűnek nevezni. S.

nek. — De a büntetésnek mindig a büntetthez mértnek kell lennie; ne legyen ez sohase kegyetlen, vagy haragból, felháborodásból eredő, — mert tudniok kell a szülőknek azt is, hogy míg egyik gyermeknél tökéletesen elég a pirongatás, addig a másiknál — a körülményeket tekintve — a verést épen el nem lehet kerülni. De itt a büntetésnél is érezni kell a szülői szeretetet. Hogy a hatás a várt eredményt elhozza: látni kell a gyermeknek, hogy nekünk őszintén fáj, ha őt meg kell büntetni, de az elkövetett vétséget tekintve — ezt megtenni szigorú kötelességünk. — Az így, nevelői tapintattal annak idején alkalmazott büntetés — a gyermek önkényére jótékony, szelidítő hatás fog gyakorolni.

Különösen a szófogadás esetén kell nagyon vigyázni a szülőknek, hogy a gyermek iránti határt nem ismerő szeretetök által a büntetésnél félre nem hagyják magokat vezetni. Legyenek szilárdak és engesztelhetlenek mindaddig, míg a gyermek magát bűnbánólag megadva: akarajokhoz nem simult.

Nem lényegtelen, hogy a gyermek teljes bűnbocsánata — az illedelmes bocsánat kérésétől feltételeztessék.

Az a szülő járna a legtevédebb uton, ki jutalomadással akarná gyermekét a szófogadásra édesgetni.

A gyermeknek mindig és minden készülődés nélkül tennie kell, a mi neki meghagyott.

Vigyáznunk kell azonban, hogy a nevelési módok tévesztett szigora által oda ne jussunk, hogy a gyermek csak azért tegyen valamit jól, mert meg van győződve, hogy ellenkező esetben büntetést fog kapni. Ily nevelési mód mellett csak addig számíthatunk a gyermek tisztelére, engedelmisségére, míg elég erőt nem érez magában fennhatóságunkkal szemben sikra szállni. A gyermek sohase a büntetéstől való félelmében cselekedjék jól; de mert környezetének ráhatása, a jónak minden napi megszokása aztán eszébe sem jut, hogy a dolog természetes folyásával még ellenkezőképen is lehessen cselekedni.

Helyi és vegyes hírek.

— Istenben boldogolt V. Ferdinánd magyar királyért mult kedden, július 27-én gyásza isteni tisztelet

„Semmi!“
Dönti bámulva nézett cimborájára. — „Megháborodtál?“
„Nem, csak hogy ez oly egyszerű történet, milyen egy porban játszó gyermekkel is megtörténhetik.“
„Veled talán több történet meg?“
„Több!“ mondá Dona sötéten.
„Beszélj!“
„Nem beszélek, mert éhes vagyok.“
Dönti nevetett. „Annál keserűbb lesz a rajzolás, csak beszélj.“
„Hagyjon kend békét bátya!“
„De hiszen azt már nem fogom tenni.“
„A történet hosszú és unalmas.“
„Csak beszélj.“
„Figyeljen hát kend.“

Nincs sem apám, sem anyám; mint árva gyermek nevelkedtem föl egy semmiházi nagybátyám gyám-sága alatt. Apám szolgabíró volt s jó módu ember; de korán, még hét éves koromban magamra hagytak szüleim. Gyenge gyermekori életemre nem igen emlékezem; de már serdülő korom emlékei élénken ragadják meg képzeletem.

Neveltetésem nem volt jó. Élénk, önkényre törekvő lelkemnek korlát kellett volna, mely a gondatlan gyermek tetteit, mint szigorú irányadó igazgassa. A határtalan szabadság, csak az értelem bizonyos fokán lehet áldást hozó. Csak az oly nevelés fogja magasztos célját megközelíteni, mely előre megállapított szigorú törvényen nyugszik, oly törvényen, melynek nevelői tapintattal körvonalazott egyes pontjai nyomában, még csirájában megfojtják, a zsenge gyermeki lelken korán bojtortjánt verő fatytyu hajtásokat.

„Ehnye, mi a menykő, de paposan kezdet!“
„Ne háborgasson kend bátya!“
Dönti hallgatott.

(Folyt. köv.)

tartatott a helybeli rom. cath. egyházban, melynél nem csak az összes városi tisztikar jelent meg, hanem a városi polgárok nagy serege is, kegyelettel emlékeztetvén meg a „jószágos“-nak nevezett fejedelemtől, ki első volt a Habsburg házból származott királyok közül, ki a magyar rendekhez magyar nyelven szólott, a hon nyelvet a törvényhozás nyelvénvé tette, és a haza szebb jövőjének alapul szolgáló, 1848-ik évi törvényeket szentesítette.

— Simonyi Ernő városunk országgyűlési képviselőjéhez a helybeli 48-as és függetlenségi párt nyolcz tagból álló tisztelegő küldöttséget küldött az elmúlt hét utolsó napjaiban. A küldöttek — mint bizton várjuk — örvendetes hírrel térendek vissza.

— Jókai Mór a szomszéd Hód-Mező-Vásárhely megválasztott képviselője (mint onnan értesítenek) jövő hó elején szándékozik meglátogatni választóit; ez alkalommal a szentesi kormány párt szintén küldöttségileg fog részt venni az ottan rendezendő ünnepélyességekben.

— A lefolyt héten megtartott megyei közgyűlésen számos bizottsági tag jelent meg; — hah! választás volt; ilyenkor átrándul Szegvárra az is, kit a legfontosabb közügyek sem képesek kizaklatni kényelmes mitsem törődéséből; — megválasztott pedig az új „méter-mértékek“ hitelesítésére Szentesen felállított új hivatalra Sulcz László.

— A helybeli összes iparos ifjuság ma vasárnap, a Rambovszki József kávéházi nagy termében Táncz vigalmat tartand, — melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja.

— Az aratásról hazánkban, mint minden évben, ugy az idén is a legtarkább és ellenmondásokkal telt tudósításokat lehet olvasni; annyi kivehető, hogy egyes dunántúli megyéket kivéve, hol a termés igen gyöngye, buzából az egész országban átlag véve közép, rozsból közepén alóli termés várható. Ausztriában, Cseh-, Morvaország, Sziléziában rozsa szinte gyenge, buza jobb. Galiciában a termés nagyon gyenge. Tirolban buza, rozsa a középnel jobb. Németországban a rozsa ritkas mindenütt, buza szemben és szalmában, valamint az árpa, zab többet ígér. Angliában folytonos esőzések miatt rozsa és más növénybetegségek sokat ártottak; a levágott takarmány is nagy kárt szenvedett, különben a buza erős, de ritka; az árpa jó, a zab gyenge. Franciaországban különösen annak déli részén roppant pusztításokat okoztak az esőzések, de azért jótékonyan hatottak buzára, rozsrá és zabra, a mezők zöldek, répa, burgonya jól áll; ott általán véve jó termésre számíthatnak.

— (Ujra kezdenek virágozni.) A budai hegyeknek a jun. 26 ki catastropha által sujtott egész területén valóban csodás fejlődési erőt tüntet fel a növényvilág. Az akáczfák több helyütt az idén már másodsor virágznak, még pedig a legbujábbban s az egész környéket betöltik illatukkal. De a szőlőtőkék is, melyek pedig leginkább szenvedtek, nem csak teljesen tele vannak nedvzus zöld hajtásokkal, de virágznak is és firtőket képeznek ép oly gazdagon mint a tavasszal. Ha szép tartós őszünk lesz, még lehet reményök a budai szőlőgazdáknak némi szűtrehez.

— A fővárosban „madár-egylet“ szándékoznak alapítani, melynek tagjai külföldi madarak honosításával fognak foglalkozni. — Kissé elkésett ez egylet; az ötvenes években nagy virágzásnak örvendhetett volna.

— Ha nincs pénz a föld felett, van a föld alatt; írja a „Magyar Állam.“ (No meg holmi feneketlen zseb-ben is van.) Zalamegyei Letenyén egy árokban nagy fazékban szép csomó ezüst pénzt találtak a munkások; a találók oly sebesen osztottak meg azon, hogy a hártóság csak 14 darabnak juthatott birtokába.

— Brés asszony első francia orvos-nőt mult hónapban avatták tudorrá. A Szultán rögtön szerződtette háremje számára (már mint számos nejeinek leendő orvosát) 40 ezer frank évi fizetéssel. A nő elfogadta, azon kikötéssel, hogy a háremben ne kelljen laknia.

— A napokban oly hideg köszöntött be az ő Bakony erdő mellékein, hogy az emberek kezei, lábai megkékültek, orraik kipirultak, szemek könnyeztek és kénytelenek voltak bundában, szűrben aratni.

— Hogy minő jó világot élünk mutatja az, hogy a váltótörvényszékeknel az idén beadott ügydarabok száma már eddig is felülhaladta a 79 ezeret.

— Perczel Béla igazságügyminister, mint a lapok hírül hozzák, állásától rövid időre vissza lép. A kormány többi tagjai nagyon sajnálják, mert e megválas ez időszertint kellemetlen a még fél évet sem ért ministeriumra nézve; — de Perczel minister határozottan ragaszkodik szándékához.

— (Szerelem és választóvíz.) Tetszésre találván pedig Harsányi Alexandra, csabai kisdedovodásné ugyanoda való Fabrici kőműves mester szemei előtt, Romeo annak rendi és módja szerint megkérte Juliát.

Ez azonban nem érezvén hasonlót, szív helyett kosarat adott a kőműves mesternek, mire ez először választóvizet akarván a nő arcába önteni, de mivel nem sikerült, revolverrel lőtt utána, aztán pedig a másik csövel magát lőtte agyon. A nőnek az ijedségen kívül egyéb baja nem történt.

— A balaton-füredi gyaloglók 23 óra alatt oly utat tettek meg, melyet gyorsabban kocsin sem igen vittek véghez. Az atletikai klub közlebb Budapest-ről Bécsbe rendez versenygyaloglást.

— Ubrik Borbála új kiadásban. Sümegen e hó 24-én egy iszonyu embertelen tett derült napfényre, mely lázas izgalomba hozta a mezőváros lakóit. Délután 1 órakor nagy embertömeg tolongott, ácsorgott a szolgabírói hivatal és börtönhelyiségek körül. Szájrol-szájra járt a rémes esemény, melynek hallása is elég borzasztó. Ugyan is a börtönfelügyelő neje elveszett csibéjét keresvén, valami félre eső kuczkóban elfojtott emberi nyögést és siralmas jajgatást hallott. Kutatni kezdett s egy szerencsétlen asszonyt talált, ki jul. 2-a óta férje által ide záratott. Képzelné lehet, minő állapotban! kiaszva, halálsápadtan, megtépett, rongyos foszlányokban, férgektől ellepve, bűz és szenny között. A halálra ijedt asszony azonnal jelentést tett a jbiróságnál, honnan Baumgarten aljárásbíró rögtön a helyszí-nére sietett, majd Fischer járási orvos is megjelent. A tény részletes kiderítése a büntügyi vizsgálat feladata, de magában a tény vérlázító és határtalan a kegyetlenség, melyet a férj követett el nejeen. A szerencsétlen áldozat lengyel szülletésű, s mint mondják, előkelő származású; férjével, mint huszárral ismerkedett meg, kivel el is jött haza. Legutóbb férje Letenyéről jött Sümegre, s itt a rendőrségnél mint pandur káplár volt alkalmazva. Ide nejét már egy erős zárt szekrényben hozta, míg ő egy másik nővel élte világát. Első, azaz igazi nejétől volt egy leánya, kinek szigoruan megparancsolta, hogy anyja létét és állapotát elhallgassa, mert ha csak egy kukkot is mer szólni felőle, rögtön agyon lövi. A rettegő leányból nem tudta azonban kiirtani a gyermeki ragaszkodó szeretetet. Mert a szerencsétlen asszony kinos, rettenő életben maradását csak annak köszönheti, hogy leánya el-elosont hozzá s dugott neki egy kis kenyert, mit hazulról lopott, s néha néha adott neki vizet. A kegyetlen férjet, ki épen a környéken volt szemlén, erős kiséret mellett kísérték vissza es hat órakor. (E.)

— Vándorsáskák Erdélyben. Tordáról írják a „M. Polgár“-nak: Ázsiai vándorsáskasereg lepte meg határunk nagy részét. Az új-turdai: Hargós, Vargamál, Kebele-Pallosmál, Bethlen, Mózesmál nevű szőlő-hegyekben roppant számmal pusztít, eszi a szőlő levelét, a szőlőfűrt szemeit, tiltetések gyenge hajtásait lerágja. A gyümölcsfának — bár kevés az — megkezdí termését. A lehulló almát, körtvét, barackot megessi, ha ért, ha kemény megrágja. Hozzáfogott a törökbuza zöld levelének, héjának. A pityóka szarát földig lerágta, sok helyt, le az oltványok növéseit hasonlóan. A marharépa levelét, hol megkapta megemésztette — s a mi különös — a diófa keserű levelét is, mint hernyó szokott az alma és körtefa levelével cselekedni, ugy megette helyenkint. Tordamegye alkertületébe kebelezett N.-Oklos község tavasz vetését kassa alá való fűvét is megemésztette.

— Kuriozum. Egy községben az új tanító pontosan kiírta a hiányzó iskolaköteleseket, s az iskolaszék és előjáróság pontosan eljártak a büntetéspénz behajtásában, X. Sára ismétülő iskolakötelese 14 éves növendékre már harmadik foku büntetést mértek. Akkor aztán megjelent, de nem egyedül, hanem karján szopó babájával . . . sirt az is, sirt Sára is, az iskolában pedig éktelen nevetés támadott. — A kicsi siró csak három hónapos, tehát nem való az iskolába. A nagy siró még nem töltött tizenöt évet, tehát iskolába való. Igen, de a kicsi nem lehet el a nagy nélkül, mert az neki anyja. — A t. m. felügyelő végére járt, hogy X. Sára törvényesen ment férjhez 13 éves korában s a helybeli lelkész minden formaszegretartása mellett eskette meg. — A tanfelügyelő megakadt, mert a törvény 3. §-a semmit sem tud arról, hogy a szülői állapot czimén felmenthető volna az iskolakötelese. Ha Sárának csak férje volna akkor nem mentette volna fel. Minthogy kicsinye is van csak azért is felmentette, nehogy a többi iskolás egész éven át kaczagjon s így ne tanuljon semmit. Hogy pedig ezen krónikát, mely oly sajtósaagos világitásba helyezi iskolatörvényünket, nem mi gyártottuk igazoljuk azzal, hogy megnevezzük a kuttót, mely is a következő: „Néptanítók lapja“ 1875. jul. 15. sz.

— Rákóczy Ferencz hamvait egy magyar mágnás hazaszállítani akarja, még pedig úgy, hogy ez minden zaj és ünnepélyesség nélkül történjék. Épen jókor,

haza függetlenségére törekvő elveket, annyi sokan elhagyták az élők közül, haza kell hozni a holtakat, kik hajdan szilárdul ragaszkodtak azokhoz.

— „Ferdinand Max“ nevű gőzhajó az alsó Dunán jul. 7-én egy sziklacúshoz verődött, oldala betörvén, formális hajótörést szenvedett; az utasokat a „Tisza“ nevű gőzös mentette meg; — erre azután egy lap azt a viczet csinálta: „Tisza megmenti a súlyedőket szárazon (a Deákpartot) és vizen.“

— Egy író valamely diszvacura alkalmával mondott toasztjában (szörpige vagy hörpige) következő kedélyes hasonlatossággal élt: „a sajtó ugyanazt a helyet foglalja el a nyilvános életben, melyet a napasszony a családi körben. Míg az új házaspárt czírogatja, mindent jóvá hagy, mindent helyesel, addig félig meddig tisztelik; — mihelyest valamit korholni merészel, a czivódó, egymással gyűlölködő felek azon egyesült ohajban törnek ki: „vigyen el az ördög minden napasszonyt!“

— **Értesítések:** Özvegy Bozóky Zsigmondné asszonynak a kun-szent-mártoni batarban (a Zsoldos-féle szélmalom mellett) 80 hold földje haszonbérbe kiadandó, — értekezni lehet Kun-Szent-Mártonban a tulajdonosnénál.

Németh Lajosnak Ecserezen 110 hold földje, kis-Tökén 175 hold földje 3 évre haszonbérbe kiadó.

Néhai aszt. Balogh Mihályné örökösének uri-utczában lévő 13. szám alatti házuk és Tökén 75 hold földjük szabad kézből eladandó; — értekezni lehet az örökösökkel.

Csuppay Márton rom. cath. tanítónak a vaskapu melletti másod osztályú szántóföldje kedvező feltételek mellett több évre haszonbérbe kiadó. Lakása III. tiz. 21. sz. a. van, a rom. cath. kántor tőzsomszédságában.

Paulovics György felsőpárti rom. cath. tanítónak egy jó karban álló zongorája van eladó.

Veres Zsigmond vekerlaposi földjén, a kocsijától egy gyeplő, egy löggős kantár és két hám ellopott, a nyomba utasító (neve titokban tartatik) jelentse magát a kapitányi hivatalnál, 5 forint jutalmat nyer.

Sebesi Sándornak II. t. 103. számú háza eladó. Ifjú Gerecz János I. t. 8. számú háza eladó.

Ifj. Nyiri Józsefnek Szent-Lászlón lévő első osztályú házi földje örök áron eladó; — értekezni lehet a vételár felől 180. sz. a. házábanál.

Kohn Móricznak Sz.-Lászlón 2 első földje, tul a Karczán közel a tisztházhoz két részlet földje szabad kézből eladó.

Figyelmeztetjük a városi közönség mindazon egyéneit, kiknek a fennebbiekhez hasonló hiesztelni valójuk van, hogy akár a lap szerkesztőjénél, akár a nyomdában jelentsék be, mi mindenkor szivesen és díjtalanul fogjuk közölni. — A mondott helyek valamelyikén történő bejelentés azért szükséges, mert Cicatricis Pál városi főjegyző ur, mitsem törődve a városi közönség érdekeivel, a városi hiesztelési könyvek a lap számára leendő lemásoltatását kegyelmesen megengedni mind ez ideig nem méltóztatik.

A közönség köréből.

Mindszent, 1875. jul. 26.

T. szerkesztő ur!

Elfoglaltságom miatt szét szórt gazdaságomról haza jöve, olvastam a „Szegei Híradó“ 81. számában Szegevári név alatt a Mindszent-Szegevár kerületi választásra vonatkozólag egy cikket, melyre nem mulasztatom el a következő sorokat írni.

Egy szegvári minekhijáktalan czifferblattu igen rosszalja a roppant borzadalmas dolognak találja, hogy Mindszent és Szegevár csöcselék népe 48-as párti képviselőt választott. De különösen azért eszi a penész, hogy a mindszei zsidók az ő, illetőleg a minekhijáktalan czifferblattu kifejezése szerint, személyes boszúból segéd kezét nyújtottak annak a tanyai népségnek, legyőzni az értelmes (?) osztályt, hogy megválsszanak egy finanszot képviselőnek, s megbuktassák azt az igen derék öreg hallgatóját az országháznak; de kár szegényért. — Hanem az a legsodálatosabb, hogy az a művelt (?) osztályhoz tartozó műveletlen valaki, (mert kifejezése szerint annak kell lennie) javaslatot nem adott a mult országgyűléshez, miután minden csöcselék tanyai nép követet választhat, legalább a 48-as párt létezését eltöröltetné. A mindszei zsidóknak pedig csak úgy hagyják meg az egyenlo, uságot, ha a szabad elvü párthoz szavaznának, ha mindjárt az által elvesztene is az egyenjoguság értelmét.

Ugy hiszem nem szerénytelenségnek tekinthető, ha ismerni ohajtja a 48-as párt csöcselék népe (mint ő nevezi) azon szegvári nádfalmögül beszélő minekhijáktalan czifferblattu, már csak azért is, hogy vajjon nem sarkantus csizmával jött-e ő e világra, miután minden 48-as párthoz tartozót csöcseléknek nevez.

H á s z J u d a.

H I R D E T É S E K.

Arverési hirdetés.

A szentesi kir. íbíróság, mint telekk. hatóság 1875. évi május hó 11. napján 1099 sz. a. kelt végzés folytán közhírre tétetik, miszerint a szeged-csongrádi takarékpénztár, mint végrehajtó részére 900 frt. tőkekövetelés és járulékaik kielégítése végett Nagy György és Marosi Eszter végrehajtást szenvedettől lefoglalt a szentesi 8069. számú telekjegyzőkönyvbe 1724. r. szám a. bevezetett és 8000 frtra becsült ingatlan vagyonnak végrehajtás utáni elárvereztetése elrendeltetvén, ennek foganatosítására első határnapul 1875. évi augusztus hó 30. napjának szükség esetében 2-ik határnapul pedig 1875. évi szeptember hó 30-ik napjának d. e. 9 órája oly feltételek mellett tűzetik ki, hogy:

1-ör a kikiáltási ár a becsár.

2-ör venni szándékozók tartoznak a becsár 10%-toliát bánatpénzül a végrehajtó kezébe előre letenni.

3-ör tartozik vevő a vételár 1/3-át egy hónap alatt, a bánatpénz beszámításával. 1/3-át két hónap, 1/3-át négy hónap alatt, mindég az árverés napjától számítva járó 6% kamataival együtt befizetni.

4-er az árverésen vett birtok utáni százalékot vevő viselendi.

5-ör a megvett ingatlan vevőnek azonnal birtokába bocsátatik, a telekkönyvi átíratás azon-

ban csak az egész vételár lefizetésének igazolásával fog megengedtetni.

6-ör a fizetési határidők meg nem tartása esetében vevő kárára új árverés fog kitzeteni.

7-er hogy az első árverésnek netán eredmény nélküli elmúlásával a fentebb körülírt ingatlan a 2-ik árverésen becsáron alul is eladatni fog.

A becslevél és árverési feltételek az árverés alkalmával felolvastatni fognak

Azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén, vagy ennek közelében lakknak, felhivatnak, hogy a vételár felosztás alkalmávali képviseltetésök végett, ezen hatóság székhelyén megbizottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége mindazok, kik a fent körülírt ingatlan iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, ezen felhivatnak, hogy igény kereseteiket e hirdetés közzé tételének, utolsó napjától számított 15 nap alatt a telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, igénylők egyedül a vételár fölöslegére fognak utasittatni.

Kelt Szentesen 1875. évi julius 21 napján.

Onody Károly, bir. végrehajtó

H i r d e t é s.

Alulírott jelen szümidő alatt (aug. sept.) a Gabelsberger — Markovics-féle

gyors-írászatból

tanfolyamot nyitandó, felhívja mindazon tanuló ifjakat, kik azt magukéva ohajtnák tenni, hogy nála (III. tized 54-ik szám) bezárolag augusztus 8-ig jelentkezzenek.

Lakos Imre.

Két külön lakás

van a Werner örökösök házában bérbe adandó; ugyanazon örökösök

tanyaföldei

örök áron eladók, értekezni lehet a háznál.

Vida Lászlónénak

(szül. Sass Klára) a vásárhelyi ut szélén

76 hold földje

van eladó; — értekezhetni a helyszinén.

Birtok eladás.

Kis-Tökén 33 hold földem épületekkel együtt, ugyszinte az I. t. 251. szám alatti házam szabad kézből eladó.

Molnár József.

Bolt helyiség bérbeadás.

Szabó Mihály festőnek uri utca 138. szám alatti házában egy bolt helyiség mellék szobával, vagy a nélkül, f. évi szent Mihály napjától haszonbérbe kiadandó.

Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

Ezen most jelent meg, magyar fordítása a hírneves igen tanulságos könyvnek:

az önmegóvás,

tanácsadó minden korbelt férfiaknak, Laurentinstól. Borkébe lepecsételve.

Számталanszor babizonyul segély és orvoslása (26 éves tapasztalás folytán) a

gyöngeségi

Állapotoknak a finemző tagokban, ideges bajokban stb. mint a rongáló énfertőzés és faji kicsapongások következmények. — Minden könyvárusnál, jelszól Kókai Lajosnál, Károly utcában. Ára 2 fr. 30 kr.

A t. közönség óvatik bizonyos utánasoktól és majmolásoktól a könyvem néve, melyek a közönség elámitása tekintetéből még hirdetésnyem szőaxerint leírásáig is terjednek. Azért figyeljen mindenki arra, hogy könyvem eredeti 35-ik kiadását

Laurentinstól kaphassa, mely egy 8-ad rétt 208 lapos kőtetet képez 60 bonoztani ábrával aczélba metszve és a szerző névbélyegével van pecsételve. 16-20. Laurentius tanár.

Kiadó: Cherrier János.

Felelős szerkesztő: Buday József.